

Teatrul de Stat
„Valea Jiului”
din Petroșani

PATRU OAMENI FĂRĂ NUME

de
Radu Bădilă

Inițiativa trupei teatrului din Petroșani de a valorifica, printre primele, textul unui tânăr autor care s-a apropiat de tema eroică a luptei de eliberare națională de sub jugul fascist, se numără printre actele de participare omagială la aniversarea semicentenarului Partidului.

În *Patru oameni fără nume*, Radu Bădilă și-a propus să lumineze printr-o situație limită și cu un număr limitat de personaje (un ofițer, un pictor, fost luptător în Spania, un muncitor adolescent și o tânără ilegalistă), acțiunile mobilizatoare ale Partidului în rîndul unor combatanți anonimi din diverse categorii sociale. Misiunea modestă a celor „patru oameni fără nume” (de a răpi o personalitate marcantă din SS) capătă un sens generalizator sugerînd contribuția omului de rînd la luptele conduse de Partid pentru eliberarea națională și socială a poporului. Dincolo de amănuntul particular al fiecărei biografii, dincolo de reacțiile și atitudinile diferite în fața răspunderii sociale, dincolo de ezitări, de frică și derută (Ofițerul este bânuit la un moment dat de trădare), autorul încearcă să fixeze ceea ce-i unește pe acești oameni: sentimente etice nobile, generoase, cald umanism, ură împotriva războiului și a regimului de exploatare, dorință de pace, încredere în viitorul patriei, demnitate și fermitate revoluționară.

Un fior de dragoste, abia înfiripată între Fată și Ofițer; o undă delicată și amară de poezie ce însoțește destinul dramatic al eroinei care moare fără să-și mai poată vedea visul împlinit — stăruie cu discreție peste tumultul crîncenelor realități, peste înclăștarea dramatică a personajelor aflate într-un moment decisiv al existenței.

Intenția lui Radu Bădilă a fost să urmărească, în primul rînd și în prim plan, drumul psihologic, procesul de conștiință al celor patru oameni, evoluția lor în raport cu misiunea ce le era încredințată — eveniment mult așteptat. Practic, autorul pare să fi fost însă, preocupat mai mult de aspectele exterioare ale acțiunii, de efectul suspensurilor, propriii pieselor polițiste. Așa fiind, el n-a investigat mai în amănunt și mai în adînc psihologia personajelor: eroii piesei sînt înzestrați cu sîte o singură trăsătură individuală. n-au complexitatea cerută unor

Florin Plaur, Alexandru Zecu, Mihai Clîta și Ruxandra Petru

personaje investite cu funcții generalizatoare. Profilul lor ideologic și moral schițat doar, reacțiile lor sumare, precipitate, precum și apelul prea insistent al autorului la clișee, la drumuri bătătorite și locuri comune mai tuturor pieselor cu problematică asemănătoare, au știrbit din elocvența imaginii dramatice, au diminuat forța emoțională a piesei.

Munca depusă de destoinica echipă a Teatrului din Petroșani pentru realizarea spectacolului merită din plin laude. Regizorul Călin Florian și scenograful Vasile Buz, deopotrivă cu interpretii, s-au remarcat printr-un aport scenic esențial la reliefaarea sugestivă a elementelor ideologice, existente în textul lui Radu Bădilă. Montarea se evidențiază prin strădania creatorilor de a releva sobru, cu patos reținut și simplitate, semnificațiile confruntării dramatice. De notat acuratețea în valorificarea, mai ales a finalului căruia i s-a acordat o aură de noblete umană. Statică și lipsită, propriu vorbind, de intrigă, drama lui Radu Bădilă avea, în-deosebi, nevoie în unele momente din partea întâia (lipsită de nerv dramatic) de o mai mare concentrare, de o tensionare și dinamizare a dialogului, de un ritm mai vibrant.

Remarcăm în montarea de la Petroșani și eforturi conștiințioase de portretizare: la Florin Plaur (a împlinit rolul Ofițerului cu o prezență autentică, evoluînd cu sobrietate și fără artificii), la Mihai Clîta (sincer, spontan, cu farmec ingenuu în rolul Tânărului), la Ruxandra Petru (prezență convingătoare subliniind cu discreție lirică atît entuziasmele cit și „decepiile” personajului — Fată), la Ștefan Ilie (a marcat cu dramatism apariția Omului de legătură). Doar Alexandru Zecu a fost departe de rol: e păcat, fiindcă e vorba de un rol-cheie, de maturitate politică.

Valeria Ducea